LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

(Skölds Saml.III:13)

749

Drake.

Vid ett berg i Slaggesnäs, kallat Bjerabergeт, ligger en drake och vaktar en skatt. Många ha sett draken gå från och till skatten. Under en slåtter i närheten skulle en ung man gå bort efter vatten i en källa (kölna), som ligger vid foten av berget. Vattnet brukade alltid vara så klart och rent men denna gång var källan fylld med eklöv. Mannen föste undan löven, så gott han kunde, men ändå fick han några löv i spannen. Han tänkte:"Det kan inte hjälpas, det syns ju att det är löv!" Och så satte han locket på spannen och gick bort till frukost. Men nu visade det sig, att löven voro fyradalrar. Hela flocken stutade bort till källan, men då var den klar och ren som alltid.

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV
2.

Gömd skatt.

I Sölvesborgs slott står 3 stora kopparkistor, fyllda med dyrbarheter. Men på vardera kistan ligger en bock, som hindrar tillträde. En gäng hade man lovat en finne hälften av skatterna, om han kunde lyfta bort bockarna. Han gjorde så, men när Sölvesborgsborna fingo se hur mycket dyrbarheter där var, ville de endast giva honom tredjedelen. Då lyfte han bockarna tillbaka på kistorna. Och skatterna finnas än i dag i ruinerna.

Skriv endast på denna sida!

(Skölds Saml.III:2)

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV
3

Skogsnuvan.

Vår sagesman hade som pojke plockat "jorbär" och varit och sålt dem i Brödhult. Där i gården fick han ett par större smörgåsar med ost på. Under hemvägen kände han sig hungrig och när han kom till ett par stora bokar, satte han sig under dem och åt på en smörgås. När han tyckte sig mätt, stoppade han ner resterna av maten och begav sig därefter på hemväg. Men hur han gick, så kom han tillbaka till Brödhult och in på gården. Där fick drängen se honom och frågade, om han hade glömt något. I det drängen talade, såg vår berättare, var han befann sig, och gav sig att "skräna". Drängen tog honom då i armen, ledde honom ut på vägen och fick honom åt rätt håll. Pojken vandrade framåt vägen och kom till bokarna. Där fann han sin kniv, som han hade glömt. Han tog upp kniven och stoppade den i fickan.

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV
4

Därefter gav han sig åstad på nytt. Men efter en stund var han vid Brödhult igen och kom in på gården. Nu fick bonden se honom och frågade:"Va springer du här hela dan, here, skall du inte plocka bär?" När bonden talade, såg pojken, var han var. Förut hade han inte känt igen något - liksom förra gången. Nu gav han sig att "skräna" på nytt. Bonden anade då oråd och frågade honom hur långt han varit. "Vid de stora "bögerna", sa pojken."Jaså, har du vatt vid "skogsnuveböjerna", ja det kunde jag tro. Dra västen av dig, så skall jag "vränga" den till dig!" Sagt och gjort. Och därefter var det "Schen", som hittade hem i en fart.

Fren.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV
5

(Skölds Saml.III:3)

Skogsnuvan.

När "Schen" var pojk, var han en dag ute i skogen och högg ved. Han högg av en gammal, stor ekstubbe, som var ihålig. Åskan hade en gång slagit ned i trädet, så att det splittrats. Kvar stod nu en ihålig, trasig stubbe, något över en meter hög. Flisorna han fick loss lade han i ett rep och band så ihop en bunt och bar den hem. När han kom tillbaka låg ett blad av en almanack i stubben. Han hade inte haft någon almanacka med sig och blev därför förvånad. Han tog bladet och läste vartenda ord, som stod där. Han minns tydligt, att bladet började med den 1 april.

När han fick sin nya bunt färdig och skulle gå hem, fick han se en röd stuga i skogen ett stycke längre bort. Han blev förvånad, mest för att stugan var röd, ty på den tiden

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV
6

brukade man aldrig färga stugorna på den bygden. På trappan stod två fruntimmer, som båda höllo var sin långa stake i handen - och hår hade de långt och svart som "horsatagel". - Det var vita långgardiner för fönstret. "Schen" gick emot huset - det hade en utomordentlig dragningskraft på honom. Rätt som han gick, kom han utan att märka det till en stor hall. Han halkade utför och hamnade i ett kärr nedanför branten. Fruntimren stodo fortfarande på trappan och sågo på honom utan att röra sig. Han tog sig upp ur kärret och skulle fortfarande till huset. Han hörde sin mormor skrika på honom, men han tyckte, att hennes rop kommo från huset - och han gick ditåt. Slutligen hann mormodern upp honom med ropet:"Heratosing är du från vettet!" och det var i sista stunden, ty han stod nu endast ett par steg från ån, som här flyter fram mellan ett par hallar och som är bråddjup just där. "Schen" var mycket sjuk efter detta.

Skriv endast på denna sida!

(Skölds Saml.III:4)

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Skogsnuvan.

Förr hade man s.k. "planterhagar". Man fick för kronans räkning plantera bokskogar. I dessa hagar skulle man gallra undan gamla trän o.d. I en sådan hage gallrade man en dag. Bort emot eftermiddagen började man hugga på en väldig, ihälig bok, fick inte fällt den till kvällen utan endast huggit ett djupt hak. När man nästa morgon kom till boken, var hålet fullt av smörja. Bonden tog litet på en spån och luktade på. Då skrattade det till längre bort: "Ha,ha,ha, den kristne mannen luktade på min lort!"

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV
8

Gasten.

"Schen" och tre andra herar hade varit borta en lördagskväll och voro nu på väg hemåt. Glada voro de i hågen men inte så, att de voro onyktra. De hade bara druckit ett kvarter brännvin på fyramannahand - så då kan en ju veta, att de täl-de det. Rätt som de gingo framåt vägen, passerades de av en vit skepnad, som skred med långa lätta steg framåt, tydligt kunde man se fötterna, och huru de flyttades, som när folk går. Men fötterna rörde ej vid jorden utan voro ungefär en aln från marken. "Vad var det för nånting", sade Schen, i detsamma skepnaden gick förbi dem, och då sågo de den alla. Den yngste i laget skrek åt den, att han ville göra sällskap och gav sig att springa för att nå den. Men fast han sprang, och skepnaden bara gick, nådde han den aldrig. Slutligen tröttnade han och inväntade de andra. De

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV
9

sågo alltjämt den vita gestalten skrida framåt.

Efter en stund skildes laget åt. Två gingo åt norr, han, som sprungit efter, åt söder, och Schen fortsatte vägen. När han kom till närheten av sitt hem, såg han skepnaden stå och hänga med armarna över ett "le", varigenom Schen skulle gå. Han vågade då inte fortsätta utan gick en omväg, tvärs över en rågåker, klättrade över gärdesgården och kom hem. När han stod på förstutrappan kände han sig modig, vände sig om och betraktade skepnaden. Den stod fortfarande och stödde armarna på grinden. I det klara månljuset såg han tydligt både armar, ansikte och klädsel - som tycktes endast vara ett lintyg. I det han stod och såg på den, sträckte den armarna framför sig - i samma ställning, som om någon välsignar - och flög bort genom luften.

Den unge man, som skrikit efter skepnaden och förföljt den, hade, när han lämnat kamraterna, känt liksom han fått en tung börda att bära. När han nådde fram till gården, gick han in och lade sig på logen - men här överfölls han av något slags raseri, och då husbonden fann honom där på morgonen, sprang han uppför väggarna och betedde sig som en däre. Han tillfrisknade emellertid åter.

Senare fick man en viss förklaring över skepnaden. I en gård i grannskapet hade en kvinna dött. Det var många, som varit skyldiga henne pengar för mjölk och andra pro-

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

dukter, men som nu efter hennes död ville slinta ifrån att betala. Man fick emellertid ingen ro för henne, hon gick igen varje natt, tills allt blivit uppklarat - och det skulle nu varit denna gast, som de fyra männen råkat ut för.

Skriv endast på denna sida!

740

(Skölds Saml.III:16)

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV
1/4

Varsel.

En man ägde tre gårdar. Han hade en kväll varit och skurit potatis på den gärden, som låg längst borta. Klockan var väl 12 på natten, när han gick hemåt. När han kommit uppför liden till sin gård, mötte han ett liktåg. D.v.s. det stod stilla på vägen. Stilla som graven. Först likvagnen med en stor, svart kista, därefter vagnar med gäster, inalles 17 "öga". Han kände det mesta folket. Närmast efter likvagnen körde hans egen svåger. Det fanns djupa diken på båda sidor om vägen, så att han kunde inte komma utom utan måste gå förbi liktåget på vägen. När han kom fram till gärden, vände han sig om - och då var allt försvunnet. Detta var om onsdagen. Senare i veckan var han på en auktion, och där talade han om det för en del personer, bl.a. hörde prosten Grönbeck det. Prosten sade honom, att det var ett varsel, och att han kunde vänta att någon i släkten skulle gå

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

bort inom kort. Nästa onsdag stod bonden själv lik.

Prosten sade därefter många gånger, att mannen den där natten sett sitt eget liktåg.

Skriv endast på denna sida!

(Skölds Saml.III:17)

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV
13

Varsel.

En gång i Svens barndom hade han varit ute en natt vid 12-tiden. Det var månljust. När han kom in i stugan, stod en liten,vitklädd flicka vid bordet. Hon nådde med sitt huvud upp till bordkanten. Sven hade en syster, som dock var något större. Han trodde, det var hon, som ställt sig så för att skrämma honom. "Du skall inte tro, du skrämmer mig!" sade han då. Men när han sagt detta, började barnet att flytta sig mot honom. Inte som vanliga människor utan med armarna stela neråt sidorna och flyttade fötterna i sidled. När Sven såg detta, skrek han till. Fadern och modern vaknade och frägade, vad som stod på. Sven sade:"Sen I inte, att hon vill ta mig?" Föräldrarna sågo då gestalten, modern tände ljus, men då bleknade gestalten hän borta vid dörren.

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV
14

Dagen efter fingo de veta, att en liten flicka, som modern var gudmor till, vid den tiden på natten dött i Jämshög.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV
15

Villappaskott.

En dag stod Sven och en del andra pojkar och kastade brödsmulor åt änder i ån. De hade roligt ät att se, hur änderna döko efter dem. Ibland kastade de småsten för att få änderna att dyka till bottnen efter dem. Just som Sven stod där, var det, som om han fått ett väldigt slag på knät. Knäet svullnade, och man fann, att det var villappaskott. En man efterskickades för att bota det. Sven lades på en jordfast sten. Gubben skar av litet hår och naglar på Sven, lade detta tillsammans med kvistar av nio slags fruktbärande träd i bössan och sköt över honom. Sven blev bra i knäet.

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV
16

Julseder.

Klockan tolv julaftons middag lade drängarna vardagskläderna, som hängdes upp i badstun, vilken förnämligast begagnades till att torka lin. Här fingo de hänga tills "Tjugondeafton". Och lika länge voro drängarna fria från allt arbete utom det nödvändiga med kreaturen. Slut med arbetet.

Julafton bar man in halm på golvet i stugan ett tjockt lag. I detta låg man om kvällarna och skämtade - när julen var slut, och man skulle bära ut halmen igen, var det hackelse. Halm på golvet.

Julaftonen brukades att kasta in julklappar, nyttiga saker, såsom vantar, strumpor etc. Men ibland kunde det vara sämre. En gång fick en dräng ett stort, väldigt paket, som han var mycket stolt över, tills han fick tagit undan det väldiga omhöljet och funnit, att det var en stor - råtta. Julklappar.

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV
187

Julafton satt man uppe ända tills det var tid att ge sig till julottan. Man fick gå hemifrån redan kl.3 på morgonen, därför att den tiden fanns det ingen kyrka i Kyrkhult, utan man fick gå ända till Jämshög. De som bodde vid Farabols nabbar hade då 11 fjärdingsväg till kyrkan. Man hade bloss av tinor - man drog ut de kådigaste stickorna av fur och bundo en del sådana ihop, så att blosset blev tjockt som en arm. Sådana bloss kunde vara ända till nio alnar långa. I stora flockar samlades man från de olika byarna, så att man slutligen kunde vara ända till 200 personer i följe. Vid framkomsten till kyrkan sattes blossen i pyramid. Det blev en väldig samling, och lågorna slogo ända upp mot torntoppen. Vid detta bål värmde man sig.

Julottefärden.

Det var fara att komma för fort till julottan. Man sade, att då hade de döda julotta. Svens far och mor och några andra kommo tidigt till Jämshögs kyrka, men när man såg, att där var tänt, gingo de in. Men så fort de kommo in, blev det så illa mörkt. Och de skyndade sig ut igen.

De dödas julotta.

Juldagens kväll hängde bonden en flaska brännvin i taket i stallet, eller också gömde han det i en krubba. Den, som annandagen tidigast kom upp gav sig ner i stallet och måkade och gjorde fint. Då fick han brännvinet. Man kunde också ge sig iväg till granngården eller till någon annan gård. Kom någon annan tillstädes, innan verket med gödsel och brännvin var

Annandagens otta.

"Staffans skede"

Skriv endast på denna sida!

Avskrift av originalet s. 16-

LUNDS UNIV. FOLKMINNES-ARKIV
18

fullgjort, fick han hjälpa till med båda delarna. Ibland kunde man kanske få vara tre om det. När man nu fick avsnyggat i stallet, tog man en häst. Om arbetarna voro två, och det fanns två hästar, så tog man var sin, annars redo bägge på samma häst. Man red till granngården eller någon annan gård. Här släpptes ryttarna av och trakterades. Om de kunde, så var det deras skyldighet att återställa hästen till ägaren. Ibland kunde man emellertid inte för en alltför bastant florshuvas skull. Detta kallades att rida "Staffans skede".

Trettondedags morgon tog man en stjärna, som man tillverkat av papp och målat och förgyllt, med sig upp på toppen av det högsta berg, som fanns i närheten, sjöng en psalm, viftade med stjärnan och med bloss. Trettondedagen.

Tjugondeafton (Knut) levde man till så befängt man kunde, körde ut höns och kattor och folk på narri. Tjugondeafton

Skriv endast på denna sida!

(Skölds Saml.III:1)

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

1/9

Lucifer och hans änglar.

Vid syndafallet blevo på samma gång som Lucifer även en del änglar nedstörtade från himlen. Lucifer frågade dem nämligen, om de inte tyckte, att han var jämngod med Gud, till vilket de svarade ja. Dessa änglar, som föllo tätt som ett regn, föllo somliga på land och somliga i vattnet. De, som föllo i vatten, blevo till sjöråå, och de, som föllo på landbacken, blevo skogsnuvor.

Åskan slår efter både sjöråå och skogsnuvor. Sjörået kallas också för näcken och har ibland gestalt av en människa, ibland av en brokig hund, kalv eller häst - kan också vara vit.

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

28

(Skölds Saml.III:8)

Om näcken.

Tre personer voro en gång ute på en göl och fiskade med ett 50 famnar långt nät. De körde flera gånger fram och tillbaka men fingo endast en liten aborre. Då började det åska, och de skulle draga upp nätet. När de fått upp en 6 famnar ungefär, blev det så tungt så. De fortsatte och hala och fingo slutligen upp till vattenbrynet något, som liknade en brokig hund. Då släppte de ned det igen med en fart, så att vattnet stänkte högt upp i luften. De halade på nytt och fick upp hunden en gång till. Men tredje gången blevo de kvitt honom. De rodde i land och drog upp ekan på stranden. Därefter gingo de upp i en hölada och lade sig och sågo ut över gölen. Åskan blev allt häftigare och häftigare, och slutligen slog den ned i kanten av gölen, så att hela ladan darrade.

Skriv endast på denna sida!

(Skölds Saml.III:7)

740

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

21

Om näcken.

Sven berättar efter sin mormor, född 1877. Den gården hon bodde på hette Bymåla och låg utmed en å. Här brukade näcken gå upp och lägga sig på gödselstackarna. Om morgnarna, när folk kom upp, kunde man överraska honom där. Men då sprang han ut i ån, så att vattnet stod högt i luften. Ibland hade den gestalten av en kalv, ibland av en häst.

Skriv endast på denna sida!

(Skölds Saml.III:6)

740

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

22

Näcken.

En söndag gingo ett halvtjog pojkar på en mad. De fingo där se en vit häst, som de togo fast och skulle ri-da på. De satte sig opp en efter en. Hästen blev allt längre, ef-tersom pojkarna klevo upp. Sju sutto där redan, men när den åt-tonde skulle kliva upp, kunde han inte styra sin förvåning utan sade:"Åh kors, tocket långt hors!" I detsamma han sade detta, slog hästen pojkarna i ängen och sprang med ett dån i sjön. Sedan den tiden kallas maden för "nekaängen".

Skriv endast på denna sida!

(Skölds Saml.III:11)

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV
24

Oden och hans hundar.

Schen och tvenne andra pojkar gingo till sjön en kväll för att fiska. Då hörde de något komma flygande över trädtopparna i riktning mot sjön. Det gick med en rasande fart och klingade, som om det varit ett par sammanlänkade hundar. När ljudet var ute över sjön, small det till så förfärligt, att Schen aldrig hade hört maken till skott.

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV
25

Oden och hans hundar.

En kväll kommo ett par ofantligt stora hundar in i en kvarm och började slicka upp mjöl på golvet. Mjölnaren blev rädd men tog slutligen en skoffa mjöl och gav dem. De slickade det i sig och sprungo därefter. Strax därpå kom en ofantligt stor man ridande till kvarnen och frågade, om mjölnaren sett ett par hundar. "Ja, jag gav dem en skoffa mjöl", svarade mjölnaren. "Det skulle du inte ha gjort", genmälde Oden,"för jag hade jakten uppe, men nu gick jag miste om mitt byte". Mjölnaren sa då, att det hade han inte visst. Då rådde Oden honom att låta bli en annan gång, och som vedergällning gav han honom en guldhästsko.

Efter en stund kom han tillbaka till kvarnen och bad mjölnaren komma ut och se bytet. Han hade då ett

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

fruntimmer med ett ovanligt långt hår hängande tvärs över hästen.
Oden jagar skogsnuvor och sjörån.

Skriv endast på denna sida!

(Skölds Saml.III:18)

740

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

27.

Älvablåst.

Om någon blev uppsvullen och röd i ansiktet, trodde man, att näcken hade blåst på den. Och för att bota detta lade man den sjuke vid en gärdesgård, och en annan tog nio stjälkar av brännässlor och gick bort och lade sig på andra sidan gärdesgården, stack stjälkarna igenom och blåste genom alla nio på en gång i ansiktet på den sjuke.

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV
23

Näcken.

En gång hade man fängat näcken - i form av en häst - och låtit göra ett betsel åt honom av "galgespikar"- spikar med vilka man spikade halshuggnas huvuden vid galgen. - En piga - däka - fick befallning att harva åkrarna nere vid ån med tillsägelsen att inte vila på hela dagen, och när hon skulle taga betslet av honom på samma gång lösa förklädesbanden. Flickan gjorde, som man sagt henne. Och på kvällen löste hon förklädes-banden och tog därefter betslet av hästen. Då nappade han tag i förklät och sprang i ån med det. Hade hon inte löst banden, hade han dragit hemne med i ån. Sen den betan har man aldrig sett näcken där mer.

Skriv endast på denna sida!

(Skölds Saml.III:9)

740

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV
28.

Bergtagen.

I mormoderns hem voro trollen mycket närgångna. En syster till henne togo de som litet barn, och hon var i flera år hos trollen, som bodde under lagår'n. Slutligen fick man tag i henne igen. Men hon var alltid lite konstig.

En klok manade slutligen dän trollen.

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV
29.

(Skölds Saml.III:10)

Troll.

Trollen gingo också i kattgestalt omkring i ladugården och försökte spotta i mjölkbyttan. Därför brukade alltid däkorna hölja förkläde fort över byttan, när de gingo från lagår'n och höllo det där, ända tills de nått köket. Men trollen följde dem ända ut i lagårdsdörren.

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV
30

(Skölds Saml.III:21) 740

Majvisa.

En fjorton dagar före den första maj samlade drängarna sig om söndagar och kvällar och övade. Sen den 1 maj, när det började skymma, drog man åstad en fjorton, femton stycken från gård till gård med klarinett i teten, och detta fortsatte varje kväll en hel vecka. Man hade lövruskor med sig, som stuckos i takskäggen. Om man inte fick några gåvor, sjöng man nidversen, och om folket på gården då blevo morska, ställde man till varjehanda ofog. - En gång ville en bonde skjuta på sällskapet och stack ut bössspipan genom fönstret. Men då blev flocken rasande, rev ned brunnskaret och kastade en vagn och diverse bråte ner i den. När skaran nästa år kommo till den gården, fick den gåvor, och bonden sade: "Det är bättre att ge en hund en kaka än att slås med den." -

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV
32

Far han är en hedersman
Han hjälper oss så gott han kan.

Mor hon är en tärna
Hon hjälper oss så gärna.

Välkommen var vän så god
Här står vi nu med gott mod.

Hav tack både far och mor
För gåvan var både skön och stor.

Adjö och godnatt och sov i ro
Till nästa år, om vi lever, komma vi till Ert bo.

Slutrefrängen: "Allt så bära vi de gröna löv åt lunden", var berättaren ense med mig själv om att placera sist i varje strof. Men mittrefrängen: "Maj vare välkommen" omväxlade han med: "Hören det vi nu bedjom" och "Hören det vi nu sjungom", utan att han dock vid påfordran kunde bestämt avgöra, var han skulle växla. Varför det synes mig, som om man begagnat alla dessa refränger efter behag utan någon bestämd ordning. Sagesmannen anger sig ha varit försångare i sin by.

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV
31

Gåvorna, ägg och andra matvaror, sålde man. I vanliga fall packade man ett par silltunnor fulla med ägg och skickade dem till Sölvesborg och sålde dem.

Om midsommar ställde man så till ett kalas i en bondgård, där folket var livat och glatt. Till detta begagnade man pengarna för majgåvorna, bönderna släppte till brännvin och mororna pannkakor och annat smått och gott. Alla fingo vara med mot en kronas avgift. Kalaset räckte i två dagar. Man hade majstång.

God afton,I som hemma är
Maj vare välkommen
I afton så viljen vi gästa här
Allt så bären vi de gröna löv åt lunden.

Nu sättom vi maj i bondens vägg
Här väntom vi oss ett tjog ägg.

Nu hörom vi trapporna knaka
Här väntom vi oss en siktekaka.

Nu hörom vi flaskor och glas slå kling
Här väntom vi oss en kanna brännevin.

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV
33

På ställen där man inte blev väl mottagen, sjöng man dessa råa nidvers:

Far han är en gruehök (den, som sitter och gruvar sig)
Han sitter vid spiseln och askar sin....

Mor hon är en tryna (oordentlig, föga renlig)
Hon sitter jämt'en och sk-r ner både särk och dyna.

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3¼

(Sköldś Saml.III:24)

Skämthistoria.

En käring från Kungshult, som var särskilt kort på huvudets vägnar och hade en rąsande fart i munnen, brukade föra bud för alla människor. En dag var hon i kyrkan och skulle teckna sig för nattvardsgång, och då hade hon som vanligt en hel del personers uppdrag att även teckna dem. Så frågade prosten Hammar:"Är här någon från Kullen?" - "Jaha", skrek käringen. "Vem skall jag teckna därifrån?" återtog prosten. Käringen till att rabbla upp:"Ja ä me ä min man å Maskamånsen, Gadelassa Hansson å Vinkemassen, Schoiakassen (Sked-lådan, kutryggig) och Femanklamassen å när ja lunkade fobi Else i Vilshult, så kastade hon ud ugonen på väjen å fick syn på me å bliade ti å hon visste ad ja skulle gå, å ja visste, ad hon ville mä." Prosten blev förskräckt. "Om igen, för det kunde ju ingen begripa." Så kom ramsan igen.

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

"Men det duger inte", sa prosten,"det är ju inte namn på människor-
na. Ni får gå hem igen och skriva upp namnen på ett papper!"

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV
36

(Skölds Saml.III:23) 740

Skämthistoria.

När Sven blev vigd, voro de inte mindre än fem par på en gång. Och den ene brudgummen var döv. Allt vad prästen sade, fick bruden skrika om. När man då var kommen så långt, att prästen skulle ha ringarna, så kunde den döve inte alls förstå. Prästen tecknade. "Hä vill han?" frågade brudgummen sin brud. "Ringen", stortjöt hon. Då blev det fart i honom. Han sökte i alla fickor men förgäves. Då knäppte han resolut ned byxorna, och i ett par underbyxor fann han ringen. I brådskan kom han sig inte för att knäppa byxorna igen, utan de gledo ned mot knäna, under det han skulle ge prästen ringen. Detta bar sig emellertid inte bättre, än att han tappade ringen, vilken rullade en tio meter bort åt stora gången i kyrkan. Den döve iväg efter den med byxorna i ovannämnda ställning. Alla skrattade och prästen log - och vem säger om det?

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV
37

(Skölds Saml.III:22)

Skämthistoria.

En stackars gubbe hade fått fel i sin tideräkning, så att han blivit en dag efter, d.v.s. julafton var han ute och tiggde julkakor i den tron, att det var lillejulafton. Framåt skymningen kom han från Falshult och gick till Mölletorpet. Här gick han in och bad att få stanna över natten. Det var ett par gamla folk, som bodde här. De tyckte på, att julafton skulle han väl gå hem. Han trodde dem inte - men när han fått en julkaka, gick han. Gubben och gumman blevo glada över, att han gick, och gingo ut i lagårn för att sköta om kreaturen. Under det de voro där, kom tiggaren tillbaka och försökte krypa upp och lägga sig på ugnen. Där var emellertid höns, så att där fick han inte stanna. Huset var en ryggåsstuga, och över rummet hade man gället, d.v.s. lagt långa stänger, på vilka man i sin tur lagt ved. Här kröp tiggaren upp och lade sig. Gubben och gumman

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV
38

kommo in igen, maten kom på bordet. Där åts och söps en smula också, fast gumman var en smula läsare. Då de ätit, lade de sig till sängs. Och gubben höll ett litet tal i sängen, att nu hade de varit tillsammans i så och så många jular, och därefter förde han talet in på deras äktenskapliga fröjder och tog sig några friheter mot sin äkta hälft. Hon höll honom tillbaka och påminde om, att det fanns en över dem, som såg allt. Men gubben menade på, att det brydde Gud sig inte om. Ljuset stod emellertid och brann i stugan, och tiggaren däruppe var nyfiken och lutade sig ut över vedkanten för att bekika det äkta paret i sängen. Detta bar sig inte bättre, än att veden åkte ner och tiggaren med den. Damm och spindelväv röko omkring. Gubben och gumman rusade förskräckta upp och i väg till Falshult, där de berättade hela historien öppet och ärligt, och huru Gud hade kommit ner till dem, så att veden flög ikring och röken stod runt ikring. Folket i Falshult följde med till templet för att se den märkliga händelsen. I torpet hade emellertid tiggaren ätit gröten och druckit av brännvinet och gått. När man kom fram, sågo Falshultsborna förödelsen - och trodde. Gubben kom händelsevis att kasta ögonen på det härjade bordet, och då utbrast han:"Det var då en Skamhund till Gud, har han inte ätit gröten och druckit brännvinet!"

torpet (2)

Skriv endast på denna sida!